

Schippers van weleer

Door Corine Nijenhuis

Bernardus Cornelis Boode (83)
Schipper 1964-1990

Salvé, spits, 1943, 322/210 ton

Voor Ben was zijn levensdoel vroeg duidelijk. Later, als schipper, zou hij een spits kopen. Niet vanwege de vorm, maar omdat hij een schip wilde waarmee hij overal heen kon. Het duurde tot zijn 29ste voordat hij zijn droom verwezenlijkte. Tot die tijd voer hij met zijn ouders 'op een kassie.'

Wanneer er een spits langszij kwam, ging hij er een praatje maken. Dan schreef Ben de plaatsnamen waar de schipper was geweest in een boekje, zocht ze op op de kaart van Frankrijk en verzamelde er foto's van. Alles om zich een beeld te vormen over hoe het zou zijn. Het onbekende.

Astma

Waar het vooral om draaide, was het verlangen naar afwisseling. 'Vader voer vaak hetzelfde stuk. Dat zinde me niet.' Die reizen waren allemaal binnenlands. Veel op de Zuid-Willemsvaart, het kastje had er de ideale diepgang voor. Zijn vader had het sleepschip gekocht op naam van een NV waarvan hij de enige vennoot was. Alleen zo kon hij, na zijn faillissement in de crisis van de

jaren '30, weer een schip kopen. Het gezin Boode bestond uit vier kinderen, ze woonden allemaal aan boord. Ben was weinig op school geweest. In de oorlog hielden zijn ouders hem thuis. Ze wilden het gezin bijeen houden. 'Ze dachten, als ons wat overkomt, dan maar meteen allemaal.' Na de bevrijding moest hij alsnog naar de nonnen, tot hij op zijn 14de de lagere school had afgemaakt. Ben vond het vreselijk. Niet het leren, maar het van boord zijn. Toen zijn vader vroeg of hij wilde doorleren, bedankte hij. Hoewel een ander beroep dan schipper beter voor zijn gezondheid zou zijn.

Ben had van kindsbeen af astma. De ziekte bepaalde grotendeels zijn leven. Het hield hem lang bij zijn ouders aan boord. Geen straf, behalve dan die eentonige reizen. Hij probeerde zijn vader aan de spits te krijgen. Vanwege de buitenlandse kansen, maar ook omdat hij een sleepschip stompzinig vond. Zonde van de sleepkosten. Maar zijn vader wilde geen verandering. 'Hij zei: ik mot geen spits. Nou, dan ben je uitgeuld.'

Cees

Maar op zijn 29ste was het zover. Ben vond zijn spits in België, via een Schuttevaer-advertentie. Hij ging direct op het buitenland varen. Eerst met een knecht, maar toen die na de vrije zondag niet terugkwam, voer hij zonder mankeren alleen verder. En soms

met broer Cees. Die voer bij zijn vader aan boord, maar na diens pensioen, kwam Cees vast op spits. Ze hadden het best gezellig samen. Op de fiets bezochten ze dorpjes onderweg. Ben sprak wat Frans. 'Behalve met ratelaars. Want wat je met twee woorden kan zeggen, daar moet je er geen drie gebruiken.'

Twee keer heeft Ben overwogen de spits te vervangen. In 1973 zocht hij een nieuwer exemplaar. 'Te duur en dan had ik nog steeds een oude motor.' Dus hield hij de Salvé en verving de complete machinekamer: motor, koppeling, schroefas, ga maar door. In 1990 keek hij voor een luxe-motor. Om op te gaan wonen, want Ben, die steeds meer last kreeg van zijn astma, kon dankzij een regeling

met vroeg-pensioen. Maar ook dit schip was te duur. Opnieuw behield hij de spits, die hij liet inkorten.

Eigenlijk is er weinig veranderd. Ben vaart nog steeds met zijn spits, nu voor het plezier. Steeds andere routes, zodat het niet verveelt. Samen met Cees woont hij zoals ze altijd woonden. In wisselende havens, zodat het niet saai wordt. Hij hoopt het nog lang vol te houden en daarna te sterven aan boord. Al wil hij daar nog niet aan denken. Buiten zijn astma is zijn gezondheid goed. Zijn verstand trouwens ook: 'Ik weet nog heel aardig wat ik zeg.'

Kent u iemand die beslist niet in deze serie mag ontbreken? Neem dan contact op met de redactie, of mail naar corine.nijenhuis@planet.nl

Schrijfster en beeldend kunstenaar Corine Nijenhuis schreef onder meer de non-fictie roman 'Een vrouw van staal', waarin zij niet alleen de geschiedenis van haar eigen varende woonschip, maar ook die van de Nederlandse binnenvaart van 1901 tot nu vastlegde. Ontmoetingen met oud-schippers tijdens lezingen naar aanleiding van dit boek, leverden een serie nieuwe verhalen op, die tweewekelijks in Schuttevaer verschijnen.

www.corinenijenhuis.com

Op avontuur in Frankrijk, dat was wat Ben Bode als kind al wilde. (Foto collectie Ben Bode)